

عنوان مقاله:

کاربرد مدل های تصمیم گیری چندمعیاره در سنجش درجه توسعه یافتگی سکونتگاه ها (مطالعه موردی: شهرستان های استان تهران)

محل انتشار:

فصلنامه توسعه پایدار محیط جغرافیایی، دوره 3، شماره 1 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

حسن اسماعیل زاده - استادیار، گروه برنامه ریزی و طراحی محیط، پژوهشکده علوم محیطی، دانشگاه شهید بهشتی تهران، ایران

یعقوب اسماعیل زاده - کارشناس ارشد، گروه شهرسازی، دانشکده معماری و هنر، دانشگاه گیلان، ایران

خلاصه مقاله:

رشد ناموزون محدوده های شهری و منطقه ای از مشخصه های بارز کشورهای جهان سوم محسوب می گردد. مطالعه حاضر به بررسی کاربرد مدل های تصمیم گیری چندمعیاره در سنجش درجه توسعه یافتگی شهرستان های استان تهران با استفاده از نماگرهای مختلف می پردازد. مهم ترین اهداف تحقیق، شناخت میزان نابرابری شهرستان های استان و ارائه راهکارهایی برای کاهش نابرابری در سطح منطقه ای می باشد. بدیهی است انجام چنین تحقیقی می تواند وضعیت مناطق مرکزی و حاشیه ای از نظر تمرکز خدمات را نشان داده و روند منطقی برنامه ریزی در سطح استان را به نمایش بگذارد. روش پژوهش به صورت روش توصیفی- تحلیلی می باشد، به طوری که با استفاده از ۳۵ نماگر اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، بهداشتی و زیربنایی به تحلیل این نابرابری پرداخته شده است. در این راستا ابتدا با استفاده از مدل ANP، وزن هر یک از نماگرها و متغیرها تعیین گردید و سپس با استفاده از مدل SAR، VIKOR، TOPSIS و روش ترکیبی به رتبه بندی میزان توسعه یافتگی هر یک از شهرستان های استان اقدام گردیده است. نتایج گویای عدم تعادل های منطقه ای در سطح استان تهران است، به گونه ای که تمرکز بالای امکانات در شهرستان های تهران و شمیرانات، و فقدان خدمات کافی در سایر شهرستان های استان به وضوح قابل مشاهده است. شهرستان شمیرانات با ضریب برخورداری ۶۱۵۵٪ به عنوان برخوردارترین شهرستان استان و شهرستان ملارد نیز با ضریب برخورداری ۷۳۹٪ محروم ترین شهرستان استان می باشد و این نشان دهنده شکاف بالای اقتصاد منطقه ای در سطح استان می باشد.

کلمات کلیدی:

توسعه یافتگی، مدل های SAR، VIKOR، TOPSIS، نابرابری منطقه ای، تهران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1311229>

